



obec Horné Srnie

V malebnom údolí Vlárskiej doliny meandruje pirátska rieka Vlára. Cesta, rieka a lesy poskytovali miesto pre stavbu obydli už v mladom paleolite (32000 – 8200 rokov pred Kristom). V okolí rieky a príľahlých vrškoch ťažili vlársky radiolarit (20000 rokov pred Kristom). Zostatky Púchovskej kultúry (asi 500 rokov pred Kristom) sú dôkazom obývaných vyvýšenín. O hraniciach našej obce bolo pojednávané v 12. storočí. Via Regni (Kráľovská cesta) spája obidve strany Bielych Karpát. V dávnej minulosti tu premávali koče panstva z Trenčína do Brumova a opačne. Po Kráľovskej ceste prešli Kumáni (Tatári 1253 n.l.) a husiti (1431 n.l.). Z bývalej Ostrej hory (485 m.n.m.) sú známe zlomky keramiky z 13. a 14. storočia. V katastri obce sa našiel tiež meč a sekerka z druhej polovice 14. a 15. storočia.

Donačná (darovacia) listina z roku 1439 je prvý písomný dokument o existencii POSSESIO SEU VILLA ZERNY. Možno predpokladať, že obec ako rezidenčná jednotka existovala už skôr, ale písomné pramene sa o tom nezachovali. V tom čase patrila obec hradu Súča. Obyvatelia obce boli poľnohospodári, neskôr prišli valasi (1546). Sedem sedliackych usadlostí spravoval richtár Mikuláš (1549-1550). Remeslá pribudli (1623) postavením mlyna, výrobou sanítry. Stav pohraničia zaznamenal Ján Amos Komenský na mape z roku 1633. Prvá pečať obce pochádza z roku 1710.

Farské spoločenstvo bolo až do roku 1863 filiálkou Nemšovej, hoci kostol sv. Jána Nepomuckého bol postavený už v roku 1789. V tomto roku (tisíc rokov od príchodu Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu) bola založená v Hornom Srní nová farnosť. Z barokového kostola sa však zachovala len veža. V bočnej kaplnke sa nachádza rokokový oltár z druhej polovice 18. storočia.

Od roku 1840 sa deti začali učiť v rodnom jazyku v jednotriednej cirkevnej škole umiestnenej v dome učiteľa Václava Mitúcha. Prvá cirkevná škola bola postavená v roku 1866. Novodobá história školstva v Hornom Srní sa ráta od roku 1934, kedy bola postavená základná škola.

Za začiatok organizovaného priemyselného podnikania možno uvažovať rok 1788, kedy sa začala výstavba sklárne. Skláreň ako aj ďalšie "fabriky" v Rajkovci (okolo roku 1800 – mlyn, píla, valcha) boli realizované v dôsledku pôsobenia rodu Ilešházyovcov v trenčianskej župe. V roku 1883 založil taliansky podnikateľ Giovanni Batista Pisetta z Trenta v miestach terajšej cementárne vápencový lom, z ktorého dodával vápencové kvádre. V roku 1888 bola otvorená prvá železničná spojnice medzi Moravou a Slovenskom, ktorá viedla našim údolím, čím sa výrazne skvalitnilo spojenie obce so svetom. Dve murované pece na pálenie slinku postavené v roku 1895 znamenali začiatok výroby cementu v obci.

V súčasnosti je Horné Srnie modernou priemyselnou obcou, s komplexne vybudovanou infraštruktúrou.

Priemysel – to je predovšetkým cementáreň so 75-ročnou tradíciou. V nových podmienkach sa pretransformovala na modernú výrobu so zahraničným kapitálom.

PD Vlára realizuje nieľaj rastlinnú a živočíšnu výrobu, ale i priemyselnú výrobu, dnes zameranú predovšetkým na stavebnú výrobu, výrobu prvkov z laminátu a extruznú výrobu potravinových doplnkov.

V obci úspešne pracujú podnikateľské spoločnosti PAPS, Bricol, Vital a ďalší živnostníci poskytujúci služby obyvateľstvu. Paralelne s rozvojom výrobných odvetví rastie technická úroveň občanov, pribúdajú vysokoškolsky i stredoškolsky vzdelaní ľudia. Základná škola Václava Mitúcha je zapojená do projektov Vráťme šport do škôl, Infovek a Otvorená škola. Vďaka realizácii projektu Infovek má škola výborne vybavenú počítačovú triedu, pribudli krúžky na prácu s PC a bola zriadená internetová kaviareň. Žiaci majú vytvorené výborné podmienky aj na športovanie vďaka čomu patrí škola medzi najlepšie hodnotené v okrese v zapojení žiakov do športových súťaží.

Po vstupe Slovenska do Európskej únie obec začala na svoj rozvoj čerpať prostriedky z európskych fondov. Vďaka eurofondom sa podarilo zrekonštruovať základnú a materskú školu, zrekonštruovať izbu ľudových tradícií a vytvoriť okrem stáľej expozície ľudovej tvorby i výstavné priestory.

Vďaka programu cezhraničnej spolupráce s ČR sa podarilo zrealizovať niekoľko projektov s družobným mestom Brumov-Bylnice i mestom Slavičín. Internetové stojky s kamerovým systémom, solárne panely na ohrev teplej úžitkovej vody v športovej hale, protipovodňový systém spolu s novým rozvodom obecného rozhlasu, revitalizácia atraktívnych miest v pohraničí – to sú len niektoré z projektov realizovaných v rámci cezhraničnej spolupráce.

Intravilán je ochránený obojstrannou reguláciou koryta rieky Vlára. Obec má úplný rozvod plynu, vody a kanalizačný zberač spolu s kanalizačnou sieťou. Školský areál, kultúrny dom, futbalový štadión, športová hala, lyžiarsky vlek, domov dôchodcov, tenisový areál, a dve záhradkárske osady dokresľujú skvelý obraz modernej obce Horné Srnie.